

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Ярослав ОСИПЕНКО, 1981 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2005 році Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича за спеціальністю «Музична педагогіка та виховання», виконав акредитовану освітньо-наукову програму Музичне мистецтво.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20 051.131, утворена наказом № 353 т. в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 30.04.2025 року, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Ганни КАРАСЬ – доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри методики музичного виховання та диригування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів – Мирона ЧЕРЕПАНИНА – доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Юрія ВОЛОЩУКА – кандидата мистецтвознавства, доцента, професора кафедри інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів – Олени АФОНІНОЇ – доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри естрадного виконавства Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв:

Юлії КАПЛІЄНКО-ІЛЮК – доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія музики» Дніпровської обласної ради.

на засіданні «27» червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво Ярославу ОСИПЕНКУ на підставі публічного захисту дисертації «Поліетнічні аспекти функціонування музичної культури і мистецтва Буковини кінця XX – першої чверті XXI століття» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ольга ФАБРИКА-ПРОЦЬКА, доктор мистецтвознавства, професор, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання. У науковій роботі вперше:

- *обґрунтовано* взаємозалежність географічного розташування регіону (його пограниччя з Молдовою та Румунією) і поліетнічністю функціонування музичної культури і мистецтва Буковини;

- *на основі регіонального аналізу було розроблено* концепцію загальної поліетнічної характеристики музичної культури і мистецтва Буковини: освітня компонента; мовне розмаїття презентується як елемент культури і мистецтва порубіжжя; синтез традицій, який віддзеркалюється у колективній праці, має творчо-мистецький вплив на репертуарну політику колективів, жанрові пріоритети і специфіку засобів музичної виразності; творча міжнародна співпраця спостерігається у гастрольній діяльності та культурно-мистецьких проєктах;

- діяльність професійних музичних колективів Чернівецької обласної філармонії проаналізовано як творчо-експериментальну лабораторію;

- *репрезентовано* поліетнічний характер народно-інструментального і вокально-хорового мистецтва Буковини;

- *розкрито* динаміку змін фестивального руху регіону і залежність трансформацій від міжнародної співпраці та модернізації культурно-мистецьких процесів.

Набули подальшого розвитку:

- регіональні аспекти розкриття культурно-мистецького життя означеного періоду;

- виокремлення засобів музичної виразності у композиторській творчості та фольклорі регіону як основі міжкультурної взаємодії.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що обґрунтовані в дисертації положення, висновки можуть бути використані в педагогічному процесі вищих навчальних закладів при підготовці навчальних занять з народної музичної творчості, розвитку музичного мистецтва на Буковині, історії України, педагогіки, порівняльної педагогіки, спецкурсів з історії музики, музичного краєзнавства, історії культури; для написання підручників і посібників, підготовки наукових праць, довідникових видань з історії освіти, виконання курсових, дипломних та магістерських робіт; у загальноосвітніх навчальних закладах, системі підвищення кваліфікації вчителів в обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти, у діяльності вчителів мистецьких дисциплін.

Результати дослідження можуть бути впроваджені в навчально-виховний процес вищих мистецьких навчальних закладів.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (220 найменувань; з них 31 іноземною мовою),

додатків. Загальний обсяг роботи – 322 сторінки, з них основного тексту – 171 сторінка.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації: 3 статті у фахових виданнях України категорії «Б»; 2 статті у іноземних періодичних наукових журналах, 1 наукова стаття у фахових виданнях, 5 тез конференцій у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Осипенко Я. Специфіка святкування буковинської Маланки: історія та сучасність. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск №56 Том 2. С. 65–70.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/56-2-11>

URL: <http://www.aphn-journal.in.ua/56-2-2022>

2. Осипенко Я. Етнокультурна панорама Буковини на прикладі діяльності професійних колективів Чернівецької обласної філармонії імені Дмитра Гнатюка. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2025. Випуск №83 Том 2. С.126–131.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-2-18>

URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/83_2025/part_2/83-2_2025.pdf

3. Potapchuk T., Fabryka-Prottska O., Gunder L., Dutchak V., Osypenko Y., Fomin K., Shvets N. Use of Innovation and Information Technologies In Music Lessons. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.12, December 2021. P.300–308. (Корея). **Web of Science**

DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.12.42>

URL: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/26713861>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Ганна КАРАСЬ – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри методики музичного виховання та диригування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Мирон ЧЕРЕПАНИН – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Юрій ВОЛОЩУК – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри методики інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Олена АФОНІНА – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри естрадного виконавства Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Юлія КАПЛІЄНКО-ІЛЮК – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія музики» Дніпровської обласної ради.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

6. Віолетта ДУТЧАК – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20 051.131 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Ярославу ОСИПЕНКУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ганна КАРАСЬ